

Sistem zdravstvenega varstva v Sloveniji/ Delovna terapija v Sloveniji in po Evropi: Pregled

Jerneja Križaj, dipl. del.terapevtka, Msc OT (za ŠK Promocija delovne terapije)

SISTEM ZDRAVSTVENEGA VARSTVA SLOVENIJE

Sistem zdravstvenega varstva je kompleksen sistem, organiziran v medsebojnem sodelovanju in usklajevanju med zdravstveno politiko (država), zdravstvenim zavarovanjem (plačniki) in zdravstveno dejavnostjo (javni in zasebni izvajalci zdravstvenih storitev) (Kersnik, 2001). Sistem pa mora delovati tako, da kakovostno zadovolji potrebe uporabnikov.

+Krovna zakona:

1. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)
2. Zakon o zdravstveni dejavnosti (ZZDej)

+ Mreža zdravstvene dejavnosti in njeni izvajalci:

primarni nivo (občine: opravljajo zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in zasebni zdravstveni delavci)

sekundarni (država: splošne in specialne bolnišnice, zdravilišča ali zasebi zdravniki specialisti posameznih strok)

terciarni (država: klinike, inštituti in republiški zavodi) (www.mf.uni-lj.si)

+Bismarck-ov model zdr.varstva, ki deluje na mešano javno-privatnem model financiranja

+Bruto domači proizvod (BDP) za celotno zdravstvo = 9,3% (2009) (z investicijami) (www.stat.si)

+Vodilni vzroki umrljivosti v Sloveniji (Ministrstvo za zdravje, 2008):

1. Rakava obolenja
2. Srčno-žilne bolezni
3. Poškodbe (ljudje pod 64 let), bolezni dihal (65↑)
4. Bolezni prebavil
5. Bolezni dihal (64↓), poškodbe (65↑)

RESOLUCIJA O NACIONALNEM PLANU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA 2008-2013 “Zadovoljni uporabniki in izvajalci zdravstvenih storitev” (NPZV 08-13)

- karakteristike: usmerjenost na pacienta & vključevanje okolja

- orientacija: promocija zdravja in preventiva **(DT!)**

reintegracija ljudi z zmanjšano zmožnostjo v družbo **(DT!)**

- prioriteta področja:

zdrav življenjski slog (prehrana, fizična aktivnost)

mentalno zdravje

preventiva pred samomori

preventiva pred poškodbami

omejitev kroničnih nalezljivih in nenalezljivih bolezni

dvig kvalitete življenja aktivne populacije

Delovna terapija (DT) - SLOVENIJA

IZOBRAŽEVANJE

✦ Od leta 1964

✦ 1 šola (Zdravstvena fakulteta)

priznana od World Federation of Occupational Therapists (WFOT) (od 2004)
vključena v European Network of Occupational Therapy in Higher Education
(ENOTHE) (od 1995)

✦ Nov bolonjski program (2008/2009), pripravništvo ne bo več obvezno
v prihodnje: visokošolska stopnja → magisterska stopnja

✦ Študenti: 180 (60/leto), prevladujejo ženske

PRAKSA DT

✦ cca.500 delovnih terapevtov (Dt) v praksi (COTEC, 2011)

✦ obvezno pripravništvo (po bolonjskem programu ne bo več obvezno)

✦ V javnih inštitucijah (samo 5 Dt v privatnem sektorju) (COTEC, 2011)

Tabela 1: **Dt po inštitucijah** (Inštitut za varovanje zdravja (IVZ), 2007)

		Dt	Σ Dt
Osnovno zdravstvo	Zdravstveni dom	12	18
	Zasebni izvajalci	6	
Specialistične ambulante	Javni zavod	4	7
	Zasebni izvajalci	3	
Splošne bolnišnice		20	20
Specialistične bolnišnice	<u>Javni zavod</u>	<u>43</u>	<u>43</u>
	Zasebni izvajalci	0	
<u>Klinike in inštituti</u> Zdravilišča <u>Socialni zavodi</u> Izobraževalni zavodi ostalo		<u>67</u>	<u>67</u>
		11	11
		<u>162</u>	<u>162</u>
		13	13
		5	5

Tabela 2: Dt po regijah (IVZ, 2007)

	DT (višji Dt in diplomirani Dt)
Σ v RS	347
Σ v zdravstvu	328
Pomurska	9
Podravska	45
Koroška	5
Savinjska	38
Zasavska	3
Spodnjeposavska	2
Jugovzhodna	13
Osrednja	148
Gorenjska	28
Notranje-kraška	4
Goriška	37
Obalno-kraška	15

ZBORNICA DELOVNIH TERAPEVTOV SLOVENIJE (ZDTS)

+Ustanovljena leta 1992

+300 včlanjenih Dt

+Svoj kodeks etike

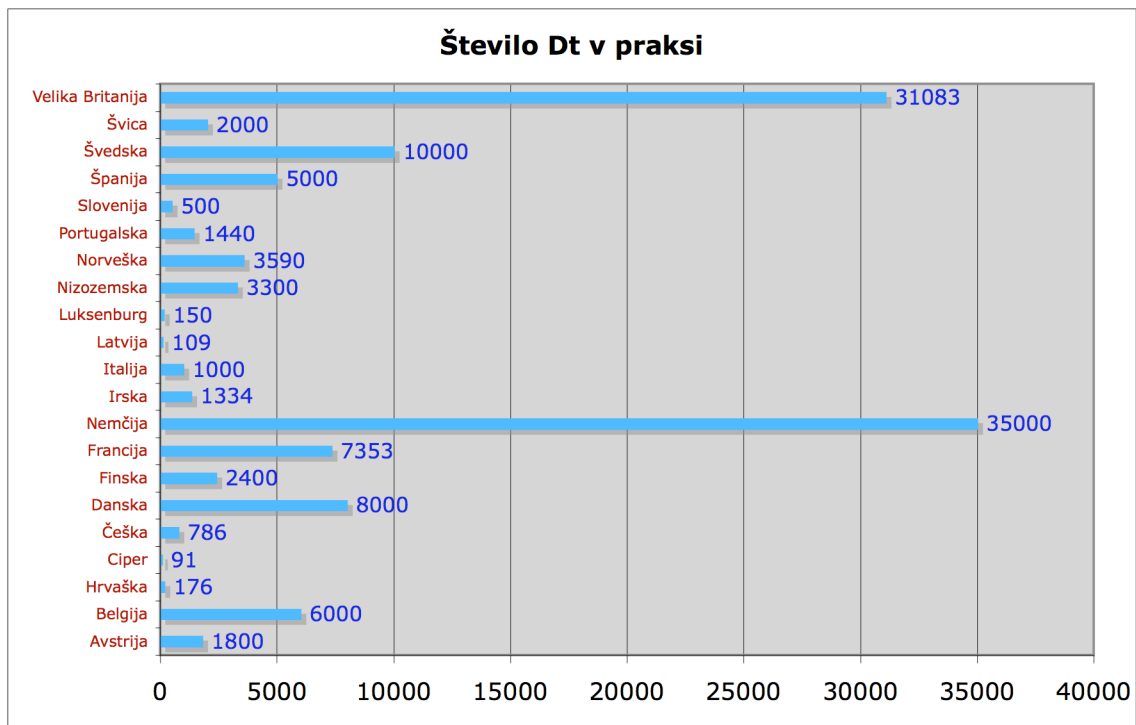
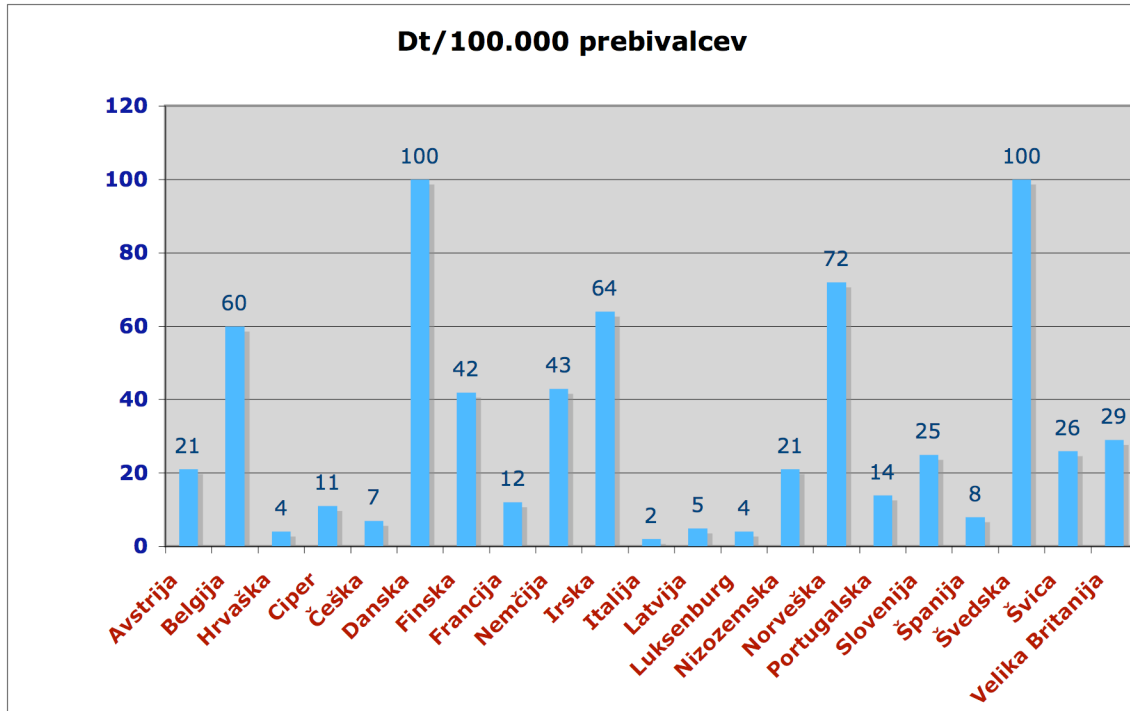
+cilji: razvoj DT & prepoznavnost & mednarodno sodelovanje

+Povezava z Commission of Occupational therapists in the European countries (COTEC)
(Evropsko združenje DT)

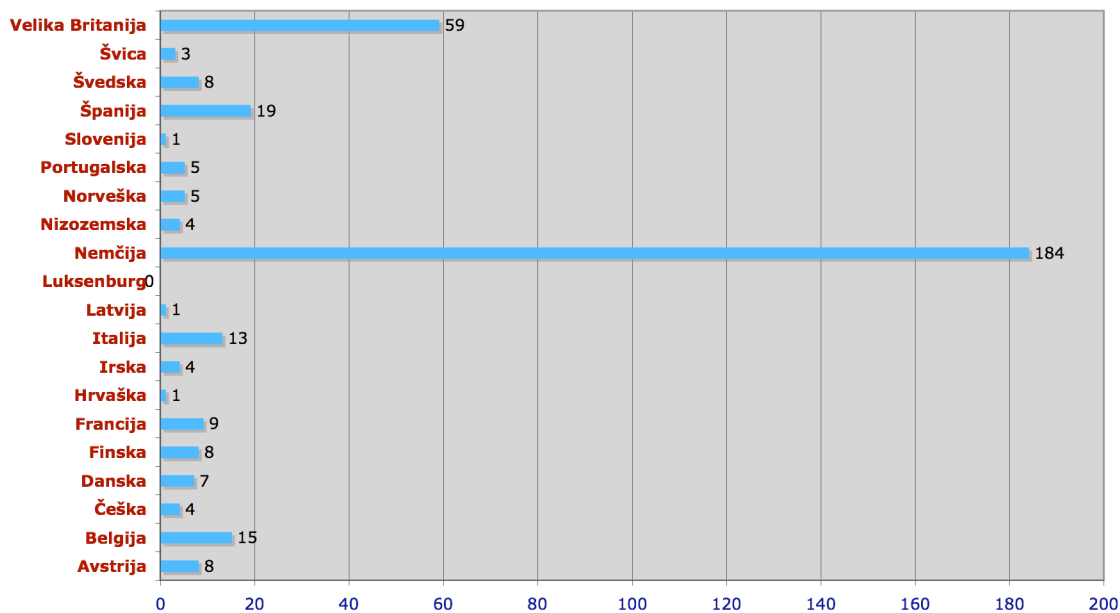
+Izdaja Slovensko revijo za delovno terapijo od leta 2001

DELOVNA TERAPIJA - EVROPA

(podatki iz COTEC, 2011)

DT programi (šole)

Ustanovitev nekaterih DT zbornic in izobraževanj po Evropi (vir: posamezne strani zbornic)

	Zbornica	Vmesni čas (leta)	Izobraževanje
Velika Britanija	1930	0	1930
Nizozemska	1954	0	1954
Švica	1956		?
Portugalska	1960		?
Avstrija	1969	+ 2	1971
Italija	1977	+ 24	2001
Slovenija	1992	- 28	1964
Češka	1994		?

Viri:

1. Kersnik J., 2001. Kakovost v sistemu zdravstvenega varstva v republiki Sloveniji: Pregled stanja [On line]. Dostopno: www.drmed.org/angleski_clanki/dl/report-who.doc, 30.10.2008
2. www.zdts.si
3. www.mz.gov.si
4. www.cotec-europe.org
5. www.uradni-list.si
6. www.who.int/countries
7. www.ivz.si
8. www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3975
9. www.mf.uni-lj.si/kjz/1859-